

BLiSc Sem.-2 Examination

LIB-407

Library Mgmt

April-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્ર.૧ સંચાલનની વિભાવના, વ્યાખ્યા, જરૂરિયાત અને કાર્યક્ષેત્ર વર્ણવો. હેનરી ફેયોલના સંચાલનના સિદ્ધાંતો 21મી સદીના શૈક્ષણિક ગ્રંથાલય સંચાલનમાં કેવી રીતે લાગુ પડે છે? ચર્ચા કરો. 14

અથવા

પ્ર.૧ સંગઠનાત્મક માળખાનો અર્થ શું છે? શૈક્ષણિક ગ્રંથાલયના સંગઠનાત્મક ચાર્ટનું વિગતવાર વર્ણન કરો.

પ્ર.૨ ગ્રંથાલયોમાં સામયિક નિયંત્રણનું (serial Control) વર્ણન કરો અને જર્નલ્સ અને સામયિકોના સંચાલન માટે અસરકારક રીતે અમલ કેવી રીતે કરી શકાય સમજાવો. 14

અથવા

પ્ર.૨ કોલેજ/યુનિવર્સિટી ગ્રંથાલય સિસ્ટમનું ઉદાહરણ લઈને પરિભ્રમણ વિભાગના ઉદ્દેશ્યો અને કાર્યોની ચર્ચા કરો.

પ્ર.૩ "કાર્યરત ગ્રંથાલય બિલ્ડિંગમાં સ્પેસ મેનેજમેન્ટની જરૂરિયાત અને મહત્વ" ની વિગતવાર ચર્ચા કરો. 14

અથવા

પ્ર.૩ શૈક્ષણિક ગ્રંથાલય માટે પુસ્તક પસંદગીના માપદંડનો મુસદ્દો તૈયાર કરો અને પુસ્તક પસંદગીના સાધનો વચ્ચેના તફાવતો સમજાવો.

પ્ર.૪ નીચેના પૈકી કોઈપણ બે વિષે ટૂંકનોંધ લખો. 14

A પુસ્તક પસંદગીની જરૂરિયાત, પદ્ધતિઓ અને સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો

B ગ્રંથાલય ફર્નિચર માટે ધોરણો અને માર્ગદર્શિકા

C સ્ટોક ચકાસણીનું ઔચિત્ય

પ્ર.૫ હેતુલક્ષી પ્રશ્નોના વિકલ્પોમાંથી જવાબ આપો **English Version** પ્રમાણે 14

English Version

Q.1 Describe the concept, definition, need and scope of management. How far management principles of Henri Fayol are applicable in 21st century Academic Library management? Discuss. 14

OR

Q.1 What do you mean by organizational structure? Describe academic library organizational chart in details.

Q.2 Describe serial control in libraries and how it can be effectively implemented to manage journals and periodicals. 14

OR

Q.2 Discuss the objectives and functions of circulation section taking example of college/university library system.

Q.3 "The need and importance of space management in a functional library building" discuss in detail. 14

OR

Q.3 Draft a book selection criterion for academic library and highlight different book selection tools.

Q.4 Write short notes on any Two of the following. 14

A Discuss the need, methods and principles of book selection.

B Standard and guideline for library furniture

C Justification of stock verification

PTO

Q.5 Select and write correct answer from following multiple choice questions

1. Functions of Library Management do not include the following:

(a) Considering	(b) Budgeting
(c) Organizing	(d) Staffing
2. Principles of Management was formulated by whom?

(a) Hebert Simon	(b) Peter Drucker
(c) Henry Fayol	(d) Max Weber
3. Book restored to the location by staff this activity is _____ .

(a) Shifting	(b) Shelving
(c) Stock Verification	(d) Shelf Rectification
4. A user who seeks extension of time for books is called?

(a) Issue	(b) Renewals
(c) Binding	(d) Reminder
5. System School of Management is associated with whom?

(a) Luther Gulick	(b) F.W. Taylor
(c) Abraham Maslow	(d) Henry Fayol
6. Match the following

1. Transaction Processing	- a. Lower-Level Managers
2. Operational Control	- b. Clerical Staff
3. Management Control	- c. Top Level Managers
4. Strategic Planning	- d. Middle Level Managers

(a) 1-c, 2-b, 3-d, 4-a	(b) 1-b, 2-c, 3-c, 4-d
(c) 1-b, 2-a, 3-d, 4-c	(d) 1-a, 2-b, 3-c, 4-c
7. Arrange the following according to the workflow.

(a) Dissemination, Selection, Processing; Acquisition	(b) Selection, Acquisition, Processing, Dissemination
(c) Selection, Processing, Acquisition, Dissemination	(d) Processing, Acquisition, Dissemination, Selection
8. Accession work is done in-

(a) Circulation Section	(b) Cataloguing Section
(c) Technical Section	(d) Acquisition Section
9. What are tiers?

(a) Rows of shelves in a library	(b) Book support management
(c) Book block allotment	(d) Method of stock verification
10. Bay guides used in:

(a) Reference section	(b) Stack rooms
(c) Maintenance room	(d) Technical section
11. According to General Financial Rules, 2005, the loss of how many volumes per thousand issued/consulted in a year is to be consider reasonable.

(a) 5	(b) 10
(c) 15	(d) 20
12. What is the name of the committee responsible for Indian Standards related to libraries?

(a) TC 46	(b) BIS 6
(c) BLI 9	(d) MSD 5
13. Weeding of unuseful books from the library is emphasized by this law of library science:

(a) Second	(b) Third
(c) Fourth	(d) Fifth
14. "Choice of books is an unending work" whose quotation is this?

(a) C. A. Cutter	(b) Francis Drury
(c) L. R. Mc Colvin	(d) Melvil Dewey